

5

Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannus ja liukuportaiden uusiminen, hankesuunnitelma

HEL 2024-014471 T 10 06 00

Päätösehdotus

Johtokunta hyväksyy Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannuksen ja liukuportaiden uusimisen hankesuunnitelman niin, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäishinta on 4.000.000 euroa kustannustasossa syyskuu 2024.

Johtokunta valtuuttaa toimitusjohtajan päättämään hankkeeseen liittyvistä hankinnoista hankkeen enimmäishinnan puitteissa.

Esittelijän perustelut

Vuosaaren metroaseman laituritason perusparannuksella parannetaan aseman matkustajaturvallisuutta, toimintavarmuutta, viihtyisyyttä ja energiatehokkuutta, etenkin talvisin. Liukuportaiden uusiminen laskee niiden kunnossapitokustannuksia ja varmistaa toimivuuden jatkossa.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että älykkäät liikenne- ja ratatilat ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnitelmalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkytyminen toisiinsa. Kaupunkistrategian mukaan alueiden tasapainoista kehitystä edistetään mm. panostamalla kaupunkiympäristön viihtyisyyteen. Julkisen tilan ja julkisten rakennusten investointeja käytetään keinona lisätä hyvinvointia ja houkuttelevuutta. Päätösehdotus on strategian mukainen ja se tukee strategian tavoitteita.

Suhde muihin päätöksiin

Johtokunta antoi 9.4.2024, 29 §, kaupunginhallitukselle lausunnon Ville Jalovaaran valtuustoaloitteesta koskien Vuosaaren metroaseman liukuportaita.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Vuosaaren asema on otettu käyttöön vuonna 1998 ja on siten yksi kantametrin uusimmista metroasemista. Vuosaaren metroasemaa käyttää päivittäin noin 21.000 ihmistä ja se toimii Vuosaaren metrohaaran pääteasemana. Asemalla ei ole toteutettu valmistumisen jälkeen merkittä-

viä parannustoimia vuonna 2019 toteutettua hissien peruskorjausta lukuun ottamatta.

Vuosaaren metroaseman laituritasolle on aseman rakennusvaiheessa asennettu laituritason huurteenpoistojärjestelmä reuna-alueille, joka on sittemmin rikkoutunut. Tehtyjen rakenneavausten perusteella on todettu, että myös laiturin vedeneristys on puutteellinen.

Asemalla on yhteensä kolme liukuporrasta: kaksi itäisen Valkopaadentien sisäänkäynnin yhteydessä ja yksi läntisen Ulappasillan sisäänkäynnin yhteydessä. Nämä liukuportaat ovat aseman rakentamisen yhteydessä asennettu ja niiden käyttövarmuus on heikentynyt. Myös liukuportaiden varaosien saatavuuteen ja kustannustasoon liittyy epävarmuuksia.

Asemalla on alkuperäinen valaistusratkaisu, jossa käytetään elohopeahöyrylamppuja. Uusien vastaavien valaisinten asentaminen on ollut kiellettyä vuodesta 2015 lähtien, mutta vanhoja valaisimia on ollut kustannustehokasta käyttää elinkaarensa päähän saakka.

Hankesuunnittelun aikana tarkasteltiin aseman eri osien kuntoa ja mahdollisia korjaustarpeita. Hankkeen suunnittelussa tarkasteltiin kolmea eri vaihtoehtoa.

- VE0, ei toteuteta laituritason perusparannusta nyt, vaan siirretään kunnostustoimia kauemmas tulevaisuuteen ja toteutetaan vain aivan välttämättömät pienet korjaukset
- VE1, toteutetaan lippuhallin ja laiturialueen valaistuksen uusiminen, laiturialueen pinnan, vedeneristyksen ja huurteenpoistojärjestelmän korjaus sekä liukuportaiden uusiminen
- VE2, toteutetaan em. kunnostustoimien lisäksi huurteenpoistojärjestelmä koko laiturialueelle, lasirakenteiden laaja kunnostus ja lippuhallien lattioiden uusiminen

Näistä vaihtoehtoista VE0 todettiin hankkeen suunnittelun alussa epätarkoituksenmukaiseksi, sillä aseman turvallinen käyttö matkustajaliikenteelle edellyttää toimivia laitteita ja rakenteita. Elinkaarensa päässä olevien tai mittavia korjauksia vaativien laitteiden pienimuotoinen korjaus ei ole kokonaistaloudellisesti kannattavaa.

Laadittujen kuntoarvioiden perusteella aseman lasirakenteiden ja lippuhallin lattioiden mittava korjaaminen ei ole tässä vaiheessa tarpeen. Huurteenpoistojärjestelmän käyttöönotto koko laiturialueella tarkoittaisi tällä hetkellä esitettyä laajamittaisempaa muutosta aseman sähkötekniikkaan. Muutostyön laajuus ja kustannukset ovat osittain vielä selvittävänä. Hankkeessa asennetaan kuitenkin laiturin keskialueelle valmius huurteenpoistojärjestelmän laajentamiseen myöhemmin.

Vuosaaren metroaseman toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi korjaustöitä esitetään toteutettavaksi VE1 mukaisessa laajuudessa. Siihen sisältyvillä toimenpiteillä aseman viihtyisyyttä ja turvallisuutta saadaan parannettua kokonaistaloudellisesti tehokkain toimin. Valaisuksen uusiminen parantaa aseman energiatehokkuutta, laituralueen pinnan uusiminen parantaa aseman siisteyttä ja esteettömyyttä ja huurteenpoistojärjestelmän uusiminen laiturien reunoilla pienentää liukastumisriskejä. Liukuportaiden uusiminen parantaa niiden toimintavarmuutta pitkälle tulevaisuuteen.

Ottaen huomioon esitetyn perusparannuksen laajuus, on Vuosaaren laituritason perusparannus ja liukuportaiden uusiminen tarkoituksenmukaista toteuttaa samaan aikaan kuin Vartiolahden metrosillan peruskorjaus. Asema saadaan näin nopeammin täysimittaisesti takaisin matkustajien käyttöön kuin toteuttamalla perusparannus vaiheittain normaalin liikenteen aikana. Toteuttaminen liikennekatkon kanssa yhtäaikaisesti pienentää matkustajille aiheutuvia kokonaisuuhaittoja ja mahdollistaa hankkeen kustannustehokkaan toteuttamisen.

Ympäristötavoitteet

Hankkeelle on asetettu Helsingin kaupungin Hiilineutraali Helsinki -tavoiteohjelman mukaisesti ilmastovaikutuksia pienentäviä tavoitteita.

Hankkeessa käytetään ilmastoystävällisiä rakennusmateriaaleja mahdollisimman paljon. Laiturin pintarakenteen materiaalivalinnoilla pyritään pienentämään kuljetuspäästöjä. Liukuportaiden uusimisessa huomioidaan kiertotalousmahdollisuudet.

Hankkeen aikana selvitetään myös tulevia hankkeita varten mahdollisuuksia aurinkopaneelien asentamiseksi asemalle.

Hankkeen toteuttaminen

Hankkeessa uusitaan metroaseman lippuhalli- ja laituralueiden valaistus, koko laituralueen laatoitus esteettömyysopastuksineen, korjataan laituralueen reunojen huurteenpoistojärjestelmä ja uusitaan kaikki aseman kolme liukuporrasta. Valaistuksen uusimisen yhteydessä uusitaan myös aseman kamerajärjestelmä. Lisäksi laiturin keskialueelle asennetaan valmius huurteenpoistojärjestelmän laajennukseen tulevaisuudessa.

Hanke on tarkoitettu toteutettavaksi vuonna 2025 Vartiolahden metrosillan vaatiman liikennekatkon aikana.

Hankkeen kustannukset

Hankkeen arvonlisäverottomat kustannukset ovat enintään 4.000.000 euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti syyskuu 2024) seurannassa käytetään rakennuskustannusindeksiä (2021=100, 9/2024 pisteluku 110,4).

Hankkeen kustannukset muodostuvat rakennus- ja sähkötöistä, liukuportaiden hankinnan ja asennuksen kustannuksista sekä rakennuttamisen, projektinjohdon ja suunnittelun kustannuksista. Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 15 % riskivaraus.

Vuodelle 2024 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 300.000 euroa ja vuodelle 2025 3.700.000 euroa. Hankkeen toteuttamiseen on varauduttu johtokunnan 5.9.2024 hyväksymässä talousarvioehdotuksessa vuodelle 2025.

Hankkeen käyttötalousvaikutukset

Hankkeen on arvioitu tuottavan kustannussäästöjä 23.000 euroa vuodessa pääasiassa pienentyvien kunnossapitokustannusten kautta.

Hanke aiheuttaa täten 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 110.500 euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) perussopimuksen perusteella asemiin ja rataan kohdistuvista kuluista 50 % investoinnin poistoista ja 50 % laskennallisista korkomenoista voidaan laskuttaa HSL:ltä.

Loppuosa poistoista jää suoraan liikenneliikelaitoksen (HKL) kaupungin infratukena maksettavaksi.

Toimivalta

Hankkeesta päättäminen

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen vahvistamien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Hankkeen arvonlisäverottoman kokonaishinnan ollessa 4.000.000 euroa HKL:n johtokunta voi päättää hankkeen hyväksymisestä.

Hankinnoista päättäminen

19.11.2024

Asia/5

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta